

UGOVOR O PITANJIMA SUKESIJE

Predstavnici Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Makedonije, Republike Slovenije i Savezne Republike Jugoslavije, u suverenoj jednakosti pet država sljednica bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, imajući na umu potrebu da u interesu svih država sljednica i njihovih građana te u interesu stabilnosti u regiji i uzajamnih dobrih odnosa riješe pitanja sukcesije države, proizišle uslijed raspada bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, održavši rasprave i pregovore pod okriljem Međunarodne konferencije o bivšoj Jugoslaviji i Visokoga predstavnika u cilju identificiranja i utvrđivanja pravične međusobne raspodjele prava, obveza, imovine i dugova bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, djelujući u okviru mandata koji je Visokome predstavniku dodijeljen odlukom Mirovne konferencije u Londonu 8.-9. prosinca 1995., te u svjetlu dogovora između država sljednica i izjava koje je usvojilo Vijeće za provedbu mira i njegov Koordinacijski odbor, imajući na umu stavove Vijeća sigurnosti u rezoluciji 1022 (1995) o poželjnosti konsenzusnoga rješenja neriješenih pitanja sukcesije, potvrđujući odluku od 10. travnja 2001. u svezi s raspodjelom imovine bivše SFRJ koja se čuva u Banci za međunarodna poravnanja (tekst odluke priložen je ovome Ugovoru), prikazujući svoju spremnost na suradnju u rješavanju neriješenih pitanja sukcesije u skladu s međunarodnim pravom, sporazumjeli su se kako slijedi:

Članak 1.

Za potrebe ovoga Ugovora »SFRJ« označava bivšu Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju.

Članak 2.

Svaka država sljednica priznaje načelo po kojemu u svako doba mora poduzimati neophodne mjere za sprječavanje gubitka, oštećenja ili uništenja državnih arhiva, državnoga vlasništva i imovine SFRJ glede kojih u skladu s ovim odredbama ima interes jedna ili više država sljednica.

Članak 3.

Niže navedeni aneksi utvrđuju uvjete po kojima se rješava materija svakoga od tih aneksa:

Aneks A: Pokretna i nepokretna imovina,

Aneks B: Diplomatska i konzularna imovina,

Aneks C: Financijska aktiva i pasiva (osim onih o kojima je riječ u Dodatku ovome Ugovoru),

Aneks D: Arhivi,

Aneks E: Mirovine,

Aneks F: Ostala prava, interesi i obveze,

Aneks G: Privatna imovina i stečena prava.

Članak 4.

(1) Ovime se utemeljuje Stalni zajednički odbor viših predstavnika svake od država sljednica, kojemu mogu pomagati eksperti.

(2) Glavna je zadaća toga Odbora nadzor nad efektivnom provedbom ovoga Ugovora, te da posluži kao forum za raspravljanje pitanja koja se jave tijekom provedbe Ugovora. Odbor može, po potrebi, usvajati prikladne preporuke vladama država sljednica.

(3) Prvi formalni sastanak Stalnoga zajedničkoga odbora sazvat će se na inicijativu Vlade Republike Makedonije u roku od dva mjeseca od stupanja na snagu ovoga Ugovora. Odbor se može sastajati neformalno, na privremenoj osnovi, u bilo koje vrijeme koje odgovara državama sljednicama nakon potpisivanja ovoga Ugovora.

(4) Odbor donosi vlastita pravila postupka.

Članak 5.

(1) Razlike koje mogu proizići iz tumačenja i primjene ovoga Ugovora rješavat će se u prvome redu raspravom među zainteresiranim državama.

(2) Ako se razlike u tim raspravama ne mogu razriješiti u roku od mjesec dana od prvoga priopćenja u raspravi, zainteresirane države će

(a) iznijeti stvar pred neovisnu osobu po njihovu izboru, u cilju brzoga i autoritativnoga utvrđivanja materije, koja će biti poštovana te koja, prema potrebi, može naznačiti konkretne rokove za djelovanje, ili

(b) uputiti stvar na rješavanje Stalnom zajedničkom odboru ustanovljenome člankom 4. ovoga Ugovora.

(3) Razlike koje u praksi mogu proizići iz tumačenja izraza korištenih u ovome Ugovoru ili u bilo kojemu kasnijemu ugovoru potrebnome radi provedbe aneksa ovoga Ugovora mogu se dodatno, na inicijativu bilo koje zainteresirane države uputiti na obvezujuće rješavanje stručnjaku pojedincu (koji ne smije biti državljanin nijedne od stranaka ovoga Ugovora) kojega dogovorno imenuju stranke u sporu ili, ako se one ne mogu suglasiti, kojega imenuje predsjednik Suda za mirenje i arbitražu OESS-a. Taj stručnjak utvrđuje sva pitanja postupka, nakon konzultacija sa strankama koje su zatražile takvo rješavanje, ako to stručnjak smatra prikladnim, s čvrstom nakanom da osigura brzo i učinkovito razrješenje nesuglasja.

(4) Postupak iz stavka (3) ovoga članka strogo se ograničava na tumačenje izraza korištenih u ugovorima o kojima je riječ, te ni u kom slučaju ne dopušta ekspertu da utvrđuje praktičnu primjenu bilo kojega od tih ugovora. Konkretno, navedeni postupak ne odnosi se na

- (a) Dodatak ovom Ugovoru,
- (b) Članke 1., 3. i 4. Aneksa B,
- (c) Članke 4. i 5. (1) Aneksa C,
- (d) Članak 6. Aneksa D.

(5) Ništa u prethodnim stavcima ovoga članka neće utjecati na prava ili obveze stranaka ovoga Ugovora iz bilo koje važeće odredbe koja ih obvezuje glede rješavanja sporova.

Članak 6.

Aneksi ovome Ugovoru i Dodaci Ugovoru i Aneksima sastavni su dio Ugovora.

Članak 7.

Ovaj Ugovor, zajedno sa svim kasnijim ugovorima potrebnima za provedbu aneksa ovome Ugovoru, konačno rješava uzajamna prava i obveze država sljednica glede pitanja sukcesije obuhvaćenih ovim Ugovorom. Činjenica da se on ne bavi nekim drugim pitanjima izvan sukcesije nema utjecaja na prava i obveze država stranaka ovoga Ugovora u odnosu na ta druga pitanja.

Članak 8.

Na temelju reciprociteta svaka država sljednica mora poduzeti potrebne mjere u skladu s njezinim unutarnjim pravom da osigura priznavanje i pravne učinke odredaba ovoga Ugovora pred svojim sudovima, upravnim sudištima i tijelima, te da druge države sljednice i njihovi državljani imaju pristup tim sudovima, upravnim sudištima i tijelima radi osiguranja provedbe ovoga Ugovora.

Članak 9.

Ovaj Ugovor države sljednice moraju provoditi u dobroj vjeri u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda i u skladu s međunarodnim pravom.

Članak 10.

Na ovaj Ugovor ne mogu se stavljati rezerve.

Članak 11.

(1) Ovaj Ugovor podliježe ratifikaciji.

(2) Ratifikacijske isprave moraju se čim prije položiti kod depozitara određenog u članku 13. ovoga Ugovora. Depozitar će obavijestiti države sljednice i Ured Visokoga predstavnika o datumu polaganja svake ratifikacijske isprave.

Članak 12.

(1) Ovaj Ugovor stupa na snagu trideset dana nakon polaganja pete ratifikacijske isprave. Depozitar će obavijestiti države sljednice, kao i Ured Visokoga predstavnika, o datumu njegovog stupanja na snagu.

(2) Bez obzira na stavak (1) ovoga članka, članak 4. (3) ovoga Ugovora, članak 5. Aneksa A, članci 1. te 5.-6. Aneksa B, kao i članak 6. te Dodatak Aneksa C, privremeno će se primjenjivati nakon potpisivanja ovoga Ugovora, u skladu s odredbama sadržanima u njima.

Članak 13.

(1) Jedan izvorni primjerak ovoga Ugovora Visoki predstavnik će položiti kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, koji će djelovati kao depozitar.

(2) Depozitar nakon stupanja ovoga Ugovora na snagu osigurava njegovu registraciju u skladu sa člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda.

Sastavljeno u Beču 29. lipnja 2001. u sedam izvornika na engleskome jeziku, od kojih po jedan zadržava svaka od država sljednica, jedan Ured Visokoga predstavnika, a jedan se pohranjuje kod depozitara.

Za Bosnu i Hercegovinu ... (Zlatko Lagundžija)

Za Republiku Hrvatsku..... (Tonino Picula)

Za Republiku Makedoniju . (Ilija Filipovski)

Za Republiku Sloveniju..... (Dimitrij Rupel)

Za Saveznu Republiku Jugoslaviju....(Goran Svilanović)

PRIVATNA IMOVINA I STEČENA PRAVA

Članak 1.

Privatna imovina i stečena prava građana i drugih pravnih osoba SFRJ države sljednice štitiće se u skladu s odredbama ovog Aneksa.

Članak 2.

(1) (a) Prava na pokretnu i nepokretnu imovinu koja se nalazi u nekoj državi sljednici na koju su građani ili druge pravne osobe SFRJ imali pravo na dan 31. prosinca 1990. priznat će se, te će biti zaštićena i vraćena od te države u skladu s utvrđenim standardima i normama međunarodnog prava bez obzira na nacionalnost, državljanstvo, mjesto boravka ili prebivalište tih osoba. To uključuje osobe koje su, nakon 31. prosinca 1990. stekle državljanstvo ili mjesto boravka ili prebivalište u nekoj drugoj državi, a ne u državi sljednici. Osobe koje ne mogu ostvariti ova prava imaju pravo na naknadu u skladu s normama građanskog i međunarodnog prava.

(b) Bilo kakav navodni prijenos prava na pokretnu i nepokretnu imovinu učinjen nakon 31. prosinca 1990. i zaključen pod prisilom ili protivno pododjeljku (a) ovoga članka, bit će ništav.

(2) Svi ugovori sklopljeni od strane građana ili drugih pravnih osoba SFRJ do 31. prosinca 1990, uključujući one sklopljene s javnim poduzećima, poštovat će se bez diskriminacije. Države sljednice omogućit će izvršavanje obveza na temelju takvih ugovora tamo gdje je izvršenje takvih ugovora bilo spriječeno raspadom SFRJ.

Članak 3.

Države sljednice poštovat će i zaštititi prava svih fizičkih i pravnih osoba SFRJ na intelektualno vlasništvo, uključujući patente, zaštitne znakove, autorska prava, i druga povezana prava (npr. tantijeme), te će se pridržavati međunarodnih konvencija u tome smislu.

Članak 4.

Države sljednice poduzet će mjere koje mogu zahtijevati opća načela prava ili su na drugi način pogodne za osiguranje učinkovite primjene načela iznijetih u ovome Aneksu, kao što je sklapanje dvostranih ugovora i obavještanje njihovih sudova i drugih nadležnih tijela.

Članak 5.

Ništa u gore navedenim odredbama ovoga Aneksa neće dokidati odredbe dvostranih ugovora sklopljenih o istome pitanju između država sljednica koji, na određenim područjima, mogu biti mjerodavni za te države.

Članak 6.

Domaće zakonodavstvo svake države sljednice glede stanarskog prava primjenjivat će se podjednako na osobe koje su bile državljani SFRJ i koje su imale to pravo, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovinsko stanje, rođenje ili drugi položaj.

Članak 7.

Sve fizičke i pravne osobe iz svake države sljednice će, na temelju reciprociteta, imati ista prava pristupa sudovima, upravnim sudištima i tijelima te države i drugih država sljednica u svrhe ostvarivanja zaštite njihovih prava.

Članak 8.

Gore navedene odredbe ovoga Aneksa ne dovode u pitanje bilo koja jamstva nediskriminacije povezana s privatnom imovinom i stečenim pravima koja postoje u domaćem zakonodavstvu država sljednica.

Napomena:

Zakon o potvrđivanju Ugovora o pitanjima sukcesije Hrvatski sabor je usvojio 03. marta 2004. godine. Zakon je stupio na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.